

Sensurveiledning NED1301, «Innføring i nederlandsk litteratur og kultur», vår 2022

To oppgaver:

1. En mindre oppgave uten valgmulighet som teller én tredel.
2. Analysen og kontekstualiseringen av et litterært verk teller to tredeler. Her vil kandidaten ha valgmulighet

Oppgavene kan besvares på nederlandsk eller norsk.

Oppgave 1, ordlyd:

1. Presenter et verk fra nederlandsk 1600-tallslitteratur som vi har på vår pensumliste, og vis da hvordan dette verket tar opp et tema fra nederlandsk kultur i denne perioden (for eksempel: Six van Chandelier og tulipankrakket, Vondel og bruk av religion i diktningen eller Gerrit de Veer og forsøket på å nå Nordøstpassasjen)

Anbefalt lengde: ca. 450 ord

Kriterier:

Denne oppgaven har sammenheng med tre verk vi har på pensum og som vi har gjennomgått: Joannes Six van Chandeliers dikt om tulipankrakket, Vondels *Lucifer* og Gerrit de Veers reiseskildring om Barentsz' forsøket på å nå Nordøstpassasjen. Dersom kandidaten velger Six, må kandidaten analysere diktet i lys av tulipankrakket i 1637. Er Vondel temaet, må kandidaten vise hvordan *Lucifer* skiller seg fra andre drama i renessansen. Det innebærer en utlegning om Vondels nye dramaturgiske tanker kontra den såkalte senecanske tragedietradisjonen som han brøt med. Det vil si Vondels gjenoppdagelse av opprinnelig gresk dramateori og Vondels bruk av bibelske fortellinger som dramatisk stoff. Dersom kandidaten velger Gerrit de Veer, må han/hun skrive om reiseskildringa i lys av forsøket på å nå Nordøstpassasjen og overvintringa på Novaja Zembla.

Oppgave 2, ordlyd:

Velg mellom disse to oppgavene:

A. Gjør en analyse av en roman fra pensumlista med en ung person i hovedrollen. Skriv også om det biografiske utgangspunktet for det verket du har valgt.

B. Gjør en analyse av et verk om Nederlandsk India. Vis der hvordan synet på nederlandsk tilstedeværelse i Indonesia kommer til uttrykk.

(anbefalt lengde ca. 1000 ord)

Kriterier:

Dette kurset heter ikke «innføring i nederlandsk litteratur» lenger, men «innføring i nederlandsk litteratur og kultur». Det kommer til uttrykk i begge oppgavene i eksamen. Det er også grunnen til at oppgave 2, som teller 2/3 deler, ikke bare inneholder spørsmål om analyse av det valgte verket, men er også utstyrt med et konkret spørsmål om verkets kontekst. Jeg kommer tilbake til det til sist i denne avdelingen.

Når det gjelder analysen: Kandidaten må vise at han/hun evner å gjøre en systematisk analyse med tydelig inndelinger av: innholdsresymé, virkemidler, tema og budskap (men inndelingen av de siste punktene behøver ikke komme i denne rekkefølgen – virkemiddel og tema kan for eksempel behandles i samme bolk. Analysen kan også disponeres på annet vis, men det må likevel inneha en klar forståelse av hva som er innhold og hva som er emne for fortolkning).

Det er ikke krav til referanser eller sitering av pensumtekster i eksamen på dette kurset.

A:

Gjør en analyse av en roman fra pensumlista med en ung person i hovedrollen. Skriv også om det biografiske utgangspunktet for det verket du har valgt.

Bøker som er aktuelle her, er: M. Minco: *Het bittere kruid*; H. Haasse: *Oeroeg*; H. Mulisch: *De aanslag*; og M.L. Rijnveld: *De avond is ongemak*.

Som eksempel på en løsning på en besvarelse, nevner jeg her Harry Mulisch' *De Aanslag*. Dette verket er kompleks, det samme gjelder Rijnvelds bok. Dersom kandidaten velger bare å følge noen symboler gjennom hele analysen, vil det godtas. Men kandidaten må da redegjøre for framgangsmåten sin i åpningen av analysen. Men det forventes likevel at kandidaten gir en representativ analyse av de viktigste delene av verket. I dette kurset har vi ikke en forventning om at kandidatene har kjennskap til litteraturteoretiske begrep, så kandidaten kan uttrykke seg med «sine egne ord», men det forventes at kandidaten bruker ord som «symbol», «symbolisere», «motiv» og «tema» på riktig måte.

Oppgaven inneholder også denne passasjen: Skriv også om det biografiske utgangspunktet for det verket du har valgt. Alle de nevnte verkene har et biografisk utgangspunkt, på ulike måter. Dette må kandidaten gjøre rede for. Også denne oppgaven handler det om å lese verket i lys av nederlandsk kultur. Legger kandidaten for eksempel stor vekt på munn- og klovsyken i *De avond is ongemak* uten å omtale kalvinismen, har kandidaten ikke «truffet riktig». Det vil trekke ned.

B:

Gjør en analyse av et verk om Nederlandsk India. Vis der hvordan synet på nederlandsk tilstedeværelse i Indonesia kommer til uttrykk.

Det forventes ikke at kandidaten leverer en uttømmende analyse av verkene, men kandidaten må gå inn på deler av handlingen for å vise forfatterens syn på nederlandsk kolonialisme i Indonesia – i alle fall slik dette synet kommer fram i det litterære verket. I *Oeroeg* bør man her kikke på forholdet mellom den navnløse nederlandske hovedpersonen og den innfødte gutten Oeroeg, som kan tolkes som et symbol på forholdet mellom kolonimakten Nederland og det nederlandske Ostindia. I Multatulis *Max Havelaar* bør kandidaten bør kunne redegjøre for hovedpersonens syn på nederlandsk tilstedeværelse og hans ønske for en rettferdig kolonipolitikk: Handler det om en ny type kolonipolitikk eller om en nederlandsk tilbaketrekning fra Indonesia. Et pluss vil være om kandidaten også trekker inn resepsjonen på *Max Havelaar* - i så fall synspunktene til E. du Perron og Rob de Nieuwenhuys.